

(/users/soren-feldtfos-thomsen)

Af **Søren Feldtfos Thomsen**
(/users/soren-feldtfos-thomsen)

Skribent
29 sep. 17

ANMELDELSE

EN STAMTAVLE AF PATRICK MODIANO (/ANMELDELSER/EN-STAMTAVLE-AF-PATRICK-MODIANO)

Facebook ([http://www.facebook.com/share.php?u=https://litteratursiden.dk/anmeldelser/en-stamtavle-af-patrick-modiano&title=En stamtavle af Patrick Modiano](http://www.facebook.com/share.php?u=https://litteratursiden.dk/anmeldelser/en-stamtavle-af-patrick-modiano&title=En+stamtavle+af+Patrick+Modiano))
Tweet ([https://twitter.com/intent/tweet?url=https://litteratursiden.dk/anmeldelser/en-stamtavle-af-patrick-modiano&status=En stamtavle af Patrick Modiano https://litteratursiden.dk/anmeldelser/en-stamtavle-af-patrick-modiano](https://twitter.com/intent/tweet?url=https://litteratursiden.dk/anmeldelser/en-stamtavle-af-patrick-modiano&status=En+stamtavle+af+Patrick+Modiano+https://litteratursiden.dk/anmeldelser/en-stamtavle-af-patrick-modiano))
Log ind (/user/login?destination=/boeger/en-stamtavle%23comment-form) eller opret en konto (/user/register?destination=/boeger/en-stamtavle%23comment-form) for at skrive kommentarer modiano)

Patrick Modiano En Stamtavle

ARENA

Modiano er på udflugt i fortiden. Det er der kommet en interessant, men også lidt uvedkommende bog ud af.

Det selvbiografiske har altid fyldt meget i Patrick Modianos romaner og 'En Stamtavle' er hans modvillige forsøg på at skrive, hvad der kunne karakteriseres som en selvbiografi, men som han altså selv hellere kalder en stamtavle: en i det store og hele kronologisk fremstilling af sit liv fra juli 1945, hvor han kommer til verden i efterkrigstidens Frankrig, og frem til han som 21-årig får udgivet sin første roman.

Kernen i Modianos fremstilling er fortællingen om hans forhold til sine forældre, som aldrig formåede at skabe et trygt familieliv for deres børn, og som under hele hans opvækst var fjerne og tilsyneladende indifferente over for deres ældste søn. Moderen, *"en smuk pige med et hårdt hjerte"* ernærede sig delvist som skuespiller og havde alt for travlt med karrieren til at engagere sig særligt meget i sønnens liv. Særligt rammende - også i forhold til bogens titel - er beskrivelsen af en episode fra tiden før hun mødte Patricks far:

"Hendes forlovede gav hende en chowchow, men hun tog sig ikke af den og fik den passet hos fremmede, som hun senere gjorde med mig. Chowchowen begik selvmord ved at kaste sig ud af et vindue. Hunden er med på et par billeder, og jeg må tilstå, at den gør mig dybt rørt, og at jeg føler mig nært beslægtet med den."

Faderen - en mand af italiensk-jødisk afstamning som gjorde lyssky forretninger på det sorte marked og havde held til at holde sin baggrund skjult for tyskerne - kom Patrick heller aldrig ind på livet af, og han måtte til sidst helt bryde med ham. Forud for dette hører vi om en barndom og ungdom præget af perioder med akut pengemangel, tilbragt på må og få hos venner og bekendte, samt på en række kostskoler, som Patrick mest af alt følte at forældrene sendte ham på for at slippe for ham.

Således beskrevet kunne man umiddelbart tro, at 'En stamtavle' byder på en dybt medrivende historie om en intelligent og følsom ung mands ulykkelig opvækst i efterkrigstidens Frankrig. Men hertil er Modiano desværre alt for fåmælt, distanceret og faktuel i sin fremstilling. Han tilstår knap halvvejs inde:

"Jeg skriver disse sider, som man nedfælder et referat eller et cv, som dokumentation og for at gøre op med et liv som ikke var mit. Det er en simpel oprulning af hændelser og fakta. Jeg har hverken noget at bekende eller opklare, og jeg har ingen hang til indadskuen eller selvrangsagelse."

Den manglende evne eller vilje til selvrangsagelse er på en paradoksalsk måde både bogens styrke og svaghed. Den er en styrke, fordi resultatet er en usentimental og ligefrem skildring af Modianos ulykkelige familieliv, som ikke foregøgler læseren hurtige svar eller nemme løsninger, men som tværtimod i sin karakter af ren og skær *curriculum vitae* (*"Jeg er en hund, der foregiver at have en stamtavle"*) fremmaner den følelse af fremmedgjorthed og manglende kontrol over sit eget liv, som har præget Modianos forhold til forældrene. Men det bliver også en svaghed, fordi fraværet af et forsøg på at forstå forældrene og på at klarlægge de følelser, som deres forsømmelse vækkede i ham, gør 'En stamtavle' til en i lange stræk mærkeligt uvedkommende bog.

Hen mod slutningen skriver Modiano: *"Jeg vil fortsætte med at opregne disse år et for et, uden nostalgi, men stakåndet. Jeg kan ikke gøre for det, hvis ordene støder sammen. Jeg må holde tempoet oppe for ikke at miste modet."* Virkningen af denne stakåndethed er dog desværre, at det bliver læseren, som risikerer at miste modet. Bogens karakter af opremsning, de mange årstal og navne, som man på det nærmeste får kastet i hovedet fra første side, er lidt af prøvelse at komme igennem, i hvert fald for mig, og den tanke slog mig under læsningen, at det nok er en bog, som Modiano har følt et behov for at skrive, men det er på ingen måde klart, hvorfor vi andre skal læse den.

Modiano er bedst når han - særligt i bogens sidste halvdel - bryder den monotone opremsning af navne og årstal for at skildre enkelte scener, stemninger og begivenheder. Det er svært f.eks. ikke at blive grebet af hans beskrivelser af livet som kostskoleelev og af den ensomhed og rodløshed, som præger hans liv i lange perioder. Den slags kunne jeg godt have brugt noget mere af, men som læser af 'En stamtavle' må man alt for ofte nøjes med antydninger, brudstykker og stikord. Det er måske nok en fremstilling, som afspejler Modianos fragmenterede og tågede erindringer, og som gengiver hans fornemmelse af ikke for alvor at have været til stede i sit eget liv, men om det er god litteratur kan jeg godt tvivle på.

Patrick Modiano blev først for alvor kendt i Danmark efter han vandt Nobelprisen i litteratur i 2014, og det er stadig kun en lille del af hans forfatterskab, der er blevet oversat til dansk. Netop derfor kan jeg godt ærgre mig en lille smule over, at det ikke er en af hans andre værker, som vi er blevet begunstiget med i stedet for 'En stamtavle'. Godt nok kalder forlaget bogen for et 'uomgængeligt hovedværk' i hans forfatterskab, men spørgsmålet er om dens primære værdi ikke snarere ligger i det lys, den kaster over resten af forfatterskabet, end som en selvstændig del heraf.

Hvis man har læst andre af Modianos værker og er nysgerrig efter at vide mere om manden selv, kan man få en hel del ud af 'En stamtavle'. Men er man ubekendt med hans forfatterskab i øvrigt, er det bestemt ikke hér, man skal begynde.

Internal links

[De dunkle butikkers gade af Patrick Modiano \(/anmeldelser/de-dunkle-butikkers-gade-af-patrick-modiano\)](#)

[Dora Bruder af Patrick Modiano \(/anmeldelser/dora-bruder-af-patrick-modiano\)](#)

[Askeblomster af Patrick Modiano \(/anmeldelser/askeblomster-af-patrick-modiano\)](#)

Bøger af Patrick Modiano